ZWIĄZKOWIEC POLSKI

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW PRZEMYSŁOWYCH I HANDLOWYCH

Nr. 7—8
(ogólnego zbioru 240—1)

Sosnowiec, Kwiecień 1931.

Rok XI.

Adres Redakcji i Administracji:
Sosnowiec, Warszawska 22.
Telefon 3-02. Skrz. poczt. Nr. 120.

„Związkowca Polskiego“ redaguje wybrany przez Zarząd Związku Komitet Redakcyjny, który ponosi moralną odpowiedzialność za kierunek i całokształt pisma.

Przedpłata za „Związkowca Polskiego“ wynosi 2 Złote 20 groszy kwartalnie.

W organizacji i pracy — potęga i przyszłość Polski.

Zarząd Związku zwołuje na dzień 17 maja 1931 roku godzinę 10.30
W SALI
Szkoły Powszechnej im. Ksaw. Praussa w Sosnowcu,
przy ul. Prezydenta Mościckiego Nr. 18 (dawn. Nowokościelna)

XIV WALNE ZGROMADZENIE DELEGATÓW ZWIĄZKU

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór Prezydjum,
2) Przyjęcie protokółu Walnego Zgromadzenia Delegatów Związku z dnia 25 maja 1930 roku,
3) Sprawozdania:
   a) Zarządu za ostatni okres kadencji,
   b) rachunkowe,
   c) Komisji Rewizyjnej,
4) Dyskusja nad sprawozdaniami,
5) Zatwierdzenie budżetu na 1931 rok,
6) Referat Sekretarza Generalnego,
7) Wybory:
   8 członków Zarządu Głównego Związku,
   15 zast. „ „ „ „
   6 członków Komisji Rewizyjnej,
   5 zast. „ „ „
   5 członków Sądu Koleżeńskiego,
   3 zast. „ „ „
8) Zakończenie obrad.

Rachunek sumienia.

Za dwa tygodnie odbędzie się Walny Doroczny Zjazd Delegatów, na który przedstawiciele Oddziałów przybędą, aby usłyszeć z ust wybranych przez nich przewódców sprawozdanie z działalności za ubiegły okres, sprawozdanie, w którem znaleźć muszą wyraz i odbicie warunki, w jakich prace związkowe się odbywały, w którem musi znaleźć należyte uwypuklenie zwłaszcza w ostatnich miesiącach sprawozdawczych wzrastające przesilenie i bezrobocie, stanowiące dla wielu naszych kolegów prawdziwą klęskę i tragedję.

I warto, w oczekiwaniu na tę chwilę tak ważną, zastanowić się, czyśmy wszystkie na barki nasze wzięte obowiązki wypełnili należycie i sumiennie, czyśmy spełnili to zadanie doniosłe, jakie na nas tak ciężka chwila nakłada.

Czy w ubiegłym okresie rocznym wywiązaliśmy się należycie z tego posłannictwa, czy zdołaliśmy przywiązać do siebie kolegów, czy stanowiliśmy dla nich tę ostoję w chwilach przykrych, czy nieśliśmy ulgę, otuchę i pomoc? Z całą odpowiedzialnością możemy powiedzieć, że tak. W roku 1930 od czerwca do końca sierpnia zgłosiło się 73 kolegów o porady prawne, w okresie następnym do końca roku liczba ta zwiększyła się przeszło dwukrotnie! W r. bieżącym zakres porad w dalszym ciągu się rozszerza i wynosi już do obecnej chwili ok. 200 wypadków! Z każdego poszczególnego wypadku wywiązuje się zazwyczaj interwencja na drodze korespondencji, która, o ile nie okaże się skuteczną bezpośrednio, zmienia się w postępowanie sporne we właściwej formie. Miarą tej obrony słusznych roszczeń kolegów naszych niech będzie choćby ta jedna cyfra: w okresie sprawozdawczym wytoczyliśmy powództw na ogólną sumę ok. 300.000 złotych. Poza tem występowaliśmy w licznych wypadkach przeciw orzeczeniom Kas Chorych do Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń, przeciw orzeczeniom Zakładów Ubezpieczeń do Władz Wojewódzkich i przeciw Zakładowi Ubezp. od Wypadków do Sądów Rozjemczych. Interwencje bezpośrednie w dyrekcjach firm przemysłowych, w sprawie wymówień, urlopów, do Zakładów o zasiłki, renty, odprawy i t. p. — bardzo często skutkowały tak, że nie trzeba było uciekać się do stosowania dalszych środków. Również i na polu obrony dotychczasowych praw Związek nasz zrobił to wszystko, co do niego należało. Byliśmy pierwsi, którzy protestowali przeciw dekretowi o scaleniu ubezpieczeń, przeciw przywilejom dla cudzoziemców, wypływającym z nowej ustawy górniczej, przeciw opłatom za leczenie zapobiegawcze, jakoteż za porady i lekarstwa w Kasach Chorych, przeciw podwyższeniu podatku od uposażeń!

Związek nasz pierwszy rzucił myśl skonsolidowania ruchu pracowników umysłowych i stąd też wyszedł pierwszy impuls połączenia się najpierw z dawnym Związkiem Jaworznickim, przez co zjednoczyły się dwie dzielnice, rozdarte dawniej zaborami. Dalszym krokiem zjednoczeniowym było utworzenie Federacji Związków Pracowników Umysłowych, przez którą zlały się niemal w jedno już wszystkie dzielnice Rzeczpospolitej, działalność bowiem Federacji sięgała od Poznania po Kraków, przez Bielsko, Katowice i Sosnowiec. Tak zjednoczyły się najbardziej uprzemysłowione połacie kraju, wszystkie Zagłębia: krakowskie, śląskie i dąbrowskie!

Rozmach ten jednak musiał znaleźć ujście coraz szersze i dzięki dobrej woli naszych przewódców związkowych dokonano we wrześniu doniosłego połączenia Federacji Z. Z. P. U. z Polską Konfederacją P. U. w Warszawie, przez co związaliśmy Zagłębia ze stolicą i utworzyliśmy pomost między pracownikiem przemysłu i handlu, a pracownikiem państwowym, samorządowym i wolnych zawodów. W ten sposób rodzina nasza powiększyła się, objęła już niemal wszystkie kategorje pracownika w Polsce i wytworzyła możliwość wzajemnego popierania się we wspólnych dążeniach i we wspólnej obronie interesów świata pracy!

Hasło jednoczenia się szczególnie dziś jest niesłychanie aktualne i winno znaleźć oddźwięk u tych działaczy społecznych, którzy dla różnych względów dotąd idei zjednoczenia całego ruchu zawodowego nie chcą wprowadzić w czyn. Życie jednak zmusi ich niedługo do powzięcia takiego postanowienia, jeśli nie chcą, aby masa pracownicza odwróciła się od nich, jeśli nie chcą utracić wśród swych żołnierzy-związkowców posłuchu.

Pozostaje zastanowić się nam jeszcze nad sprawą ustawodawstwa. Ubiegły okres zaznaczył się pogorszeniem w dotychczasowym stanie rzeczy. Przyniósł nam przekreślenie naszego żądania o wyodrębnieniu Kas Chorych z ogólnego ubezpieczenia chorobowego, ograniczenie samorządu w Zakładach Ubezpieczeń, nowe ciężary finansowe, a, niestety, nie możemy zanotować ani jednego faktu, któryby wskazywał na wykonywanie przez czynniki miarodajne opieki nad uciemiężoną pracą. Dekret ubezpieczeniowy z 1927 roku znajduje się na warsztacie Związku Z. U. P. U. i projekt noweli nie doczekał się jeszcze światła dziennego. Istnieje natomiast tendencja „zreformowania" ubezpieczeń w swoisty, dla przemysłowców dogodny sposób. Istnieją zamachy poważne na ustawy ochronne. Chwila obecna wymaga przeto od nas związkowców zdwojonej wytrzymałości i wytężonej energji na przetrzymanie tego generalnego ataku, wymaga od nas odwagi do spojrzenia niebezpieczeństwu śmiało w oczy, zaś od przewódców naszych tej rozwagi, która przy poparciu wszystkich, pozwoli na skuteczną obronę tego, co już posiadamy i co więcej, na zdobycie tego, co nam w tej chwili do życia potrzeba.

Związek Zawodowy, który cele swoje chce osiągnąć, musi się składać z żołnierzy wytrwałych i odważnych, musi mieć dowódców roztropnych. I jednem z najważniejszych zadań naszych jest właśnie szkolenie tych zastępów związkowców, świadomych swych zadań, jako cząstki społeczności, zdolnych do ofiar na rzecz ogółu.

Warunkiem naszej egzystencji jest ujęcie w formy ustawowe, w formy organizacyjne tych dziedzin życia gospodarczego, które poza G. Śląskiem leżą jeszcze zupełnie odłogiem, są zachwaszczonym nieużytkiem. Rozumiemy, że konkurent nasz, przemysłowiec, na tym nieuregulowanym odcinku pracy czuje się dobrze, albowiem umożliwia mu to pano-

wanie niepodzielne nad pracownikiem, ale wyższy ponad wszystko interes Państwa wymaga tego, aby pracownik umysłowy wreszcie w układzie sił społecznych zajął taką pozycję, jaka mu się z tytułu jego udziału w życiu społeczeństwa słusznie należy.

Dlatego też, nie rezygnując z naszych dotychczasowych postulatów, o których urzeczywistnienie będziemy się wytrwale dopominać, podkreślamy z całym naciskiem konieczność uchwalenia ustawy o związkach zawodowych, o umowach zbiorowych i rozjemstwie w zatargach zbiorowych.

Domagamy się dopuszczenia nas do głosu w sprawach gospodarki Państwa przez naszych przedstawicieli w Izbach Pracy.

Plany nasze są rozległe, może obliczone nie na jedną tylko generację. Dlatego musimy szeregi nasze wprawiać do tego posłannictwa, jakie pracownik ma spełnić w ramach swego krótkiego żywota. Dlatego musimy wpajać w rzesze pracujące zrozumienie przynależenia do jednej wielkiej rodziny, związanej uczuciem braterskiem, zespolonej wspólnym wysiłkiem dążenia do rozwoju, do dobrobytu, do uszlachetnienia, musimy skupiać wszystkich w tej jednej twierdzy, twierdzy odpornego ducha i solidarnej miłości. Pociągniemy za sobą i słabych i zwątpionych, aby zarazili się zapałem tej garstki, w której rękach spoczywa dziś ogrom pracy społecznej i wykorzystamy ich, aby pomogli nam wznieść dzieło wiekopomne, które naszych przeciwników zadziwi i nakaże im dla nas szacunek.

Z ŻYCIA ZWIĄZKU.

Oddział w Niemcach.

Walne Zebranie Oddziału w Niemcach odbyło się w dniu 21 lutego b. r. przy znacznym udziale członków.

Zarząd Główny reprezentował **jen. sekr. Kol. Ostrowski**, który po zagajeniu zebrania przez prezesa Oddziału kol. Zygmańskiego wygłosił przemówienie powitalne, usprawiedliwiając nieobecność prezesa Zarządu Głównego kol. Grunwalda, powołanego w inne strony przez obowiązki społeczne.

Obradom przewodniczył kol. Brzeżek, sekretarzował kol. Jęczmień.

Z przedstawionej przez kol. Prezesa działalności na pierwszy plan wybija się należyte funkcjonowanie kasy Oddziału, który nie zalega zupełnie z opłatą składek. Następnie zasługuje na uwagę fakt, że Oddział ufundował sztandar i tem samem powiększył nieliczny zastęp tych Oddziałów, które mogą w sposób uroczysty zaznaczać swoje istnienie.

Ponieważ po sprawozdaniach do głosu nikt się nie zapisał, wpłynął ze strony Komisji Rewizyjnej wniosek o udzielenie Zarządowi absolutorjum, który przeszedł jednomyślnie.

Przewodniczący udzielił następnie głosu kol. Ostrowskiemu, który stwierdził na wstępie, że brak dyskusji uważa za wyraz zupełnego zaufania, jakiem członkowie obdarzają Zarząd. W dalszym ciągu referent omówił wyczerpująco wszelkie bolączki warstwy pracowniczej, wiążące się z obecnem położeniem gospodarczem Państwa, przechodząc kolejno przyczyny i skutki przesilenia, ujawniające się zwłaszcza w niebywałem bezrobociu i zubożeniu mas pracowniczych. Prelegent wskazał ponadto na uszczuplenie praw naszych, powstałe przez wydanie dekretu o scaleniu instytucyj ubezpieczeń społecznych, ograniczającego również bardzo samorząd tak w Kasach Chorych jak i w Zakładach Ubezpieczeń. Przedstawił dalej niebezpieczeństwo, jakie grozi pracownikom polskim przez zalew cudzoziemcami w górnictwie, umożliwiony art. 133 rozporządzenia Prezydenta R. P. o prawie górniczem, wreszcie zaznajamia zebranych z uchwałą Związku Zakładów U. P. U., utrudniającą stosowanie leczenia zapobiegawczego przez wprowadzenie opłat, wymaganych od ubezpieczonych.

Referent podkreśla szkodliwą robotę pewnej grupy pracowników sztygarów, którzy wiedzeni ambicjami osobistemi utworzyli rozbijacki związeczek w Katowicach i wykazuje bezzasadność istnienia takiego odrębnego związku dla pracowników, którzy w niczem nie różnią się od całej rzeszy pracowników przemysłu.

Kończy apelem do skupiania się pod sztandarem nowopoświęconym Oddziału. Obecni nagrodzili wypowiedziany z werwą i rzeczowy referat długotrwałymi oklaskami.

Następnie po uchwaleniu budżetu przystąpiono do wyborów, które dały wynik następujący:

do Zarządu kol. kol. Bączkowski, Nielepiec i Zygmański (ponownie),
zastępcy: kol. kol. Derej, Jęczmień, Kaufman, Kwiatek, Ples, Szubert, Tuora i Zięba,
do Komisji Rewizyjnej przez aklamację: Huber, Hubicki i Rzukowski,
na delegatów i zastępców na Walny Zjazd do Sosnowca wybrano odpowiednią ilość członków Oddziału.

Po wyborach zreferował sprawę pomocy bezrobotnym kolegom kol. Zygmański i po krótkiej dyskusji postanowiono opodatkować się na czas 4 miesięcy w wysokości $^1/_2\%$ od poborów, z czego połowę przeznaczono dla komitetu miejscowego, połowę zaś dla bezrobotnych członków Związku.

W wyniku referatu uchwalili zebrani jednomyślnie rezolucję następującej treści:

„Zebrani w dniu 21 lutego 1931 roku na Walnem Zebraniu członkowie Oddziału w Niemcach P. Z. Z. P. P. i H. w Sosnowcu stwierdzają z ubolewaniem, że ciężar obecnego przesilenia gospodarczego Państwa czynniki miarodajne przerzucają na świat pracy, ograniczając jego prawa na rzecz pracodawców i dopuszczając do pogorszenia warunków materjalnych tak przez tychże pracodawców, jak i przez wprowadzenie nowych obciążeń.

Wobec tego zebrani zwracają się do Zarządu Głównego z wezwaniem, aby nie szczędził starań, celem uchronienia pracowników od tych zakusów, zapewniając, że solidarnie poprą wszelkie usiłowania Zarządu, skupiając się wokół sztandaru i szerząc wśród niezczłonków ideję organizacyjną".

Sekr. jen. kol. Ostrowski podziękował zebra-

nym w imieniu Zarządu Głównego za poparcie akcji zapomogowej dla bezrobotnych kolegów.

W drugiej części zebrania odbyło się posiedzenie członków Kasy Koleżeńskiej, utworzonej przy Oddziale Związku.

Jak ze sprawozdania wynika, Kasa stale się rozwija i liczy już około 80% członków Oddziału. Wkłady członków wynosiły w roku 1930 zł. 8 411,43 zaś zysk zł. 545,45. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono Zarządowi Kasy absolutorjum i wybrano nowy Zarząd w osoba h: kol. kol. Kempy i Zięby, oprócz osoby prezesa Oddziału, który zasiada w Zarządzie Kasy w myśl regulaminu Kasy, na zastępców kol. koł. Bączkowskiego i Jaworowskiego, do Komisji Rew. kol. kol. Kuźniarskiego, Brzuchowskiego i Sikorskiego.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Na zebraniu odbytem w dniu 9 marca Zarząd Oddziału ukonstytuował się następująco:

Kol. Zygmański prezes
„ Brzeżek, Nielepiec i Zięba wiceprezesi,
„ Bosacki sekretarz,
„ Bączkowski, Rudolf i Skubiński, członkowie Zarządu.

Oddział w Porębie.

W dniu 26 lutego 1931 r. odbyło się Walne Doroczne Zebranie Oddziału w Porębie przy licznym udziale członków. W zebraniu tem uczestniczył z ramienia Zarządu Głównego **jen. sekr. Kol. Ostrowski.**

Po zagajeniu zgromadzenia przez prezesa Oddziału kol. Puklickiego, na którego wniosek oddano przewodnictwo kol. Ostrowskiemu, przystąpiono do odczytania porządku obrad, który z poprawką zatwierdzono.

Działalność Zarządu Oddziału, zwłaszcza w ostatnim okresie, musiała się ograniczyć do obrony stanu zatrudnienia i praw członków, których w okresie sprawozdawczym dwukrotnie dotknęła redukcja. I tak w październiku ub. r. zredukowano blisko $^1/_3$ część ogólnej liczby kolegów, zaś od lutego b. r. wymówiono pracę wszystkim, dążąc do zwolnienia pewnej części, a zarazem do pogorszenia pozostałym kolegom warunków pracy.

Na tem tle wywiązały się w Oddziale pewne nieporozumienia, które znalazły swe odbicie na Walnem Zebraniu. Ostatecznie jednak różnice te zostały wyrównane i wybrana komisja-matka przedstawiła takich kandydatów, których ogół zebranych w tajnem głosowaniu potwierdził. Na zakończenie zebrania przemówił kol. Ostrowski, wyrażając zadowolenie, że udało się Oddział wyprowadzić na normalne tory, dziękował dotychczasowemu Zarządowi za pracę, położoną w okresie dla kolegów ciężkim i wzywał nowowybranych członków Zarządu do ofiarnej pracy w imię haseł Związku.

Na tem posiedzenie zakończono.

Zarząd ukonstytuował się w dn. 3 marca następująco:

prezes kol. Morawiec
zast. prezesa „ Wieczorek
sekretarz „ Luboiński
skarbnik „ Polak.

Oddział w Zawierciu.

Doroczne Walne Zebranie Oddziału w Zawierciu odbyło się w dniu 28 lutego 1931 r. przy licznym udziale członków miejscowych, zamiejscowych i przedstawicieli kilku sąsiednich Oddziałów.

Na zebranie to przybył z ramienia Zarządu Głównego **jen. sekr. Kol. Ostrowski,** któremu na wniosek prezesa Oddziału kol. Levittoux obecni powierzyli przewodnictwo. Po odczytaniu porządku obrad, który został przyjęty bez zmian, i protokółu, do którego nie wniesiono żadnych poprawek, przewodniczący udzielił głosu kol. Levittoux celem wygłoszenia sprawozdania. Przebieg prac Zarządu Oddziału i szeroki zakres zainteresowań stawia ten Oddział w rzędzie wzorowo zorganizowanych placówek. Mimo trudności, jakie specjalnie na terenie Zawiercia musiał Zarząd Oddziału pokonywać, mimo silnego przerzedzenia szeregów przez redukcje, stan organizacyjny i finansowy wykazuje dalszy rozwój. To też tylko z powodu tego ogólnego przesilenia nie udało się Zarządowi urzeczywistnić tych szerokich planów, jakie sobie zakreślił. Miarą niezmordowanej pracy członków Zarządu niech będzie ilość odbytych posiedzeń w ciągu okresu sprawozdawczego: było ich 50, co środy każdego tygodnia, 11 konferencyj grupowych i 1 ogólne zebranie.

Po sprawozdaniu kol. Levittoux zreferował skarbnik Oddziału kol. Czapliński stan gospodarki kasowej, poczem na wniosek Komisji Rewizyjnej uchwalono jednomyślnie wśród aplauzu absolutorjum tak Zarządowi jak i skarbnikowi.

Dyskusji po sprawozdaniach nie było żadnej, obecni bowiem z wygłoszonych sprawozdań wyrobić sobie mogli należyty pogląd na wytężoną i owocną pracę Zarządu Oddziału.

W dalszym ciągu wygłosił sekr. jener. kol. Ostrowski szczegółowy referat, omawiając sytuację gospodarczą, przedstawiając walkę, jaka rozgorzała na całym froncie pracy i spustoszenie jakie szerzy w naszych szeregach bezrobocie. Ujmując głęboko zagadnienie przesilenia, wywołanego przez mechanizację wytwórczości i zwalnianie przez to sił roboczych ludzkich, wskazuje wielkie zubożenie mas, które nie mają środków do życia i pogrążają się wskutek przeciągającego się przesilenia w nędzy.

Referent wskazuje na nienasyconą zachłanność i bezwzględność kapitalizmu, który celem ratowania zysków nie cofa się przed stosowaniem środków, mogących wywołać dla Państwa bardzo szkodliwe skutki.

I Rząd wplątany w sieć interesów międzynarodowej finansjery ugina się pod brzemieniem sytuacji i szuka sposobów opanowania jej, niestety, na drodze najmniejszego oporu. Stąd poza zamachami, które knują na nas pracodawcy, daje się zauważyć tendencja uszczuplenia naszych dotychczasowych praw. Jakkolwiek warstwa pracownicza nie cofa się przed ofiarami, to jednak nie może się pogodzić z tem, aby ona wyłącznie miała ponosić skutki tego katastrofalnego stanu.

Mówca omawia dekret scaleniowy, który ogranicza wydatnie nasz samorząd w instytucjach ubezpieczeniowych, podkreśla niekorzystne postanowienia ustawy górniczej, która przewiduje znaczne przywileje na rzecz cudzoziemców, utrudnianie lecznictwa zapobiegawczego przez nałożenie na ubezpie-

czonych opłat za leczenie i nowe obciążenia podatkowe.

Na zakończenie apeluje, żeby mimo wszystko nie tracić otuchy i tem więcej trwać solidarnie w szeregach Związku, który winien stanowić dla nas w tych czasach nawałnicy twierdzę.

Referat przyjęto żywemi oklaskami.

Do licznych zamierzeń Zarządu Oddziału należy również budowa własnego domu, na którego cele Oddział zebrał już znaczne fundusze. Sprawozdanie Komisji Budowlanej stanowiło następny punkt obrad.

Również Kasa Wzajemnej Pomocy wykazuje, mimo krótkiego żywota, stały rozwój, czego dowodem jest, że udzielono w roku sprawozdawczym pożyczek na zł. 5.590. — Wnioski sprawozdawcy uchwalono.

Przystąpiono do wyborów, które dały wynik następujący: do Zarządu weszli kol. kol. Kustra, Mielczarski i Rakowski, na zastępców Berger, Dzikiewicz, Fickowski i Marek, do Komisji Rewizyjnej Borowiecki, Haman, Lorenc i Małachowski, do Sądu Koleżeńskiego Marczewski, Martynka, Stephan, Tusiewicz i Wodzinowski. Delegatami na Walny Zjazd obrano kol. kol. Bergera, Czaplińskiego, Dzikiewicza, Kotowicza, J. Kukułkę, Mielczarskiego, Stephana i Tomczykiewicza.

W ostatnim punkcie „wolne wnioski“ przewodniczący odczytał rezolucję, którą obecni wśród oklasków jednomyślnie uchwalili:

1) „Zgromadzeni na Dorocznem Walnem Zebraniu w dniu 22 lutego 1931 r. członkowie Oddziału P.Z.Z.P.P. i H. R. P. w Zawierciu stwierdzają z ubolewaniem, że istnieje tendencja, zmierzająca do pogorszenia i tak już ograniczonego samorządu w instytucjach ubezpieczeń społecznych, wyrażająca się w dekrecie Prezydenta R. P. z dnia 29.XI. 1930 r. (Dz. Ust. Nr. 81) i wzywają Zarząd Główny do podjęcia wszelkich kroków, zmierzających do zmiany postanowień niniejszego dekretu.

2) „Wobec grozy sytuacji, wytworzonej bezrobociem, zwracają się zebrani do Zarządu Głównego z apelem, aby, przez podjęcie odpowiedniej akcji u czynników miarodajnych, przeciwstawił się dalszym redukcjom tak pracowników, jako też i płac“.

Wobec tego, że nikt więcej do głosu się nie zapisał, przewodniczący, wyrażając imieniem Zarządu Głównego uznanie dla świetnej organizacji Oddziału jak i samego Zebrania, dalej dla ofiarnej pracy członków Zarządu, obrady o godz. 19-ej zamknął.

Zarząd Oddziału ukonstytuował się w dniu 3 marca b. r. jak następuje:

Kol.	Levittoux	prezes
„	Czapliński	zastępcy prezesa
„	Mielczarski	
„	Rakowski	sekretarz
„	Goettel	skarbnik
„	Maszczyk	gospodarz
„	Kotowicz	bibljotekarz
„	J. Kukułka	statystyk
„	Kustra	członek Zarządu.

Oddział na Kopalni „Saturn".

W dniu 7 marca 1931 r. odbyło się Doroczne Walne Zebranie Oddziału „Saturn“.

Z ramienia Zarządu Głównego w zebraniu uczestniczył **sekr. jen. kol. Ostrowski,** któremu obecni na wniosek prezesa Oddziału kol. Radziszewskiego powierzyli przewodnictwo.

Ze sprawozdania Zarządu można wyrobić sobie pogląd, że Oddział na Saturnie nie pozostaje w tyle za innemi naszemi placówkami pod względem organizacyjnym i finansowym, jakkolwiek słaba frekwencja wskazywałaby raczej na brak zainteresowania się członków sprawami związkowemi. Członkowie okazali się również czułymi na niedolę innych, opodatkowując się w wysokości $^1/_2\%$ na rzecz bezrobotnych kolegów-związkowców, zaś $^1/_2\%$ na rzecz miejscowego komitetu.

Po sprawozdaniu kasowem uchwalono jednomyślnie wniosek Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorjum Zarządowi. Następnie dokonano uzupełniających wyborów 3 członków Zarządu w miejsce wylosowanych.

W następnym punkcie obrad zabrał głos kol. Ostrowski, który przedstawił obecnym na sali położenie pracownika umysłowego w dobie ciężkiego przesilenia gospodarczego, panującego w kraju, analizując przyczyny takiego stanu rzeczy i wskazując środki zaradcze. Prelegent przedstawił usiłowania Zarządu Głównego Związku, zmierzające do obrony naszych dotychczasowych zdobyczy i uzyskania nowych praw, zwłaszcza ustaw o związkach zawodowych i umowach zbiorowych — podkreślał konieczność konsolidacji ruchu zawodowego i zasilania szeregów organizacji.

Referat wygłoszony spotkał się z uznaniem zebranych, którzy podziękowali zań oklaskami.

W wolnych wnioskach zwracano się do kol. Ostrowskiego, aby przedstawił w Zarządzie Głównym potrzebę częstszego wygłaszania aktualnych referatów celem większego zainteresowania członków Oddziału.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Oddział w Bolesławiu.

W dniu 8 marca b. r. odbyło się Walne Doroczne Zebranie Członków Oddziału w Bolesławiu w nastroju przygnębienia z powodu wymówienia pracy wszystkim pracownikom kopalni „Bolesław“.

Odczytany przez przewodniczącego kol. Iwaszkiewicza porządek obrad zebrani zatwierdzili bez zmian, poczem przystąpiono do sprawozdań.

Ze sprawozdania prezesa z działalności wynika, że życie w Oddziale toczyło się normalnym torem, aż do chwili zamknięcia kopalni z powodu jej rzekomej nierentowności.

Pracownicy tworzyli jakby jedną, nieliczną zresztą, rodzinę i dzielili się między sobą troskami i radościami szarego życia na odludnej kopalni. Po sprawozdaniu kasowem i udzieleniu Zarządowi absolutorjum przystąpiono do wyborów, w wyniku których skład Zarządu pozostał bez zmiany.

W wolnych wnioskach interpeluje kol. Bętkowski w sprawie dalszego ubezpieczenia w Zakładzie U. P. U., jakoteż odpraw z Kasy Bratniej Pomocy, które to sprawy przekazano do załatwienia Zarządowi Oddziału.

Na posiedzeniu konstytuującem funkcje Zarządu podzielono następująco:

prezes	kol.	Iwaszkiewicz
zast. prezesa	„	Holland
sekretarz	„	Kardaszewski
skarbnik	„	Michniewski
delegat Sekcji Dozorców	kol.	Bętkowski

Oddział w Częstochowie.

Doroczne Walne Zebranie zwołał Zarząd Oddziału na dzień 22 marca 1931 r. Inspektorat Pracy był reprezentowany przez zast. inspektora p. Radłowskiego. Z ramienia Zarządu Głównego wzięli udział delegaci **Kol. Kol. Mikułowski i sekr. jen. Ostrowski** Również Oddziały w Zawierciu i Myszkowie wysłały swych przedstawicieli.

Zebranie zagaił prezes Oddziału kol. Reterski i zaproponował na przewodniczącego kol. Mikułowskiego, na co obecni jednomyślnie wyrazili zgodę. Porządek obrad jak i protokół z ostatniego Walnego Zebrania przyjęto bez zmian. Do sprawozdania z działalności poczynili obecni szereg uwag, a zwłaszcza sprawa przyłączenia do Związku Tow. Śpiewaczego „Harfa" wywołała ożywioną dyskusję. W wyniku tej dyskusji uchwalono przekazać tę sprawę Zarządowi Głównemu w Sosnowcu celem rozpatrzenia i ewent. zatwierdzenia.

Następny z kolei punkt porządku obrad wypełnił referat sekr. jen. kol. Ostrowskiego, który wskazał na źródła dzisiejszego kryzysu, pogrążającego zwłaszcza warstwę pracowników umysłowych w coraz to większą nędzę. Referent podkreślił, że z tego ciężkiego położenia mogą nas tylko wyprowadzić silne i skonsolidowane związki zawodowe, w tej bowiem zwłaszcza chwili pracownicy, podzieleni na słabe związki, nie uniknęliby porażki zupełnej.

W łączności z wygłoszonym referatem, który zebrani nagrodzili hucznymi oklaskami, uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję:

„Uczestnicy Walnego Dorocznego Zebrania Członków Oddziału w Częstochowie, odbytego w dn. 22 marca 1931 roku, stwierdzają z ubolewaniem, że czynniki miarodajne nie wykorzystują w pełni tych źródeł, które mogłyby przyczynić się do złagodzenia ostrego przesilenia gospodarczego w państwie i podkreślają, że warstwa pracowników dalszych ofiar już ponieść nie będzie mogła.

Zebrani wzywają przeto Zarząd Główny Związku, aby wytężył starania w kierunku powstrzymania postępu redukcji pracy i uposażeń, jakoteż w kierunku wycofania krzywdzących ustaw przez ciała ustawodawcze ostatnio uchwalonych, — przyrzekając poprzeć te wysiłki solidarną postawą, w myśl haseł przewodnich naszej organizacji".

Następnie przystąpiono do wyborów uzupełniających do Zarządu Oddziału, do Komisji Rewizyjnej, do Sądu Koleżeńskiego i delegatów na Walny Zjazd do Sosnowca.

W końcu zebrani na wniosek Zarządu Oddziału uchwalili przystąpić do zorganizowania Kasy Samopomocy Koleżeńskiej, do ufundowania sztandaru i zbierania datków przez 6 miesięcy na rzecz bezrobotnych kolegów.

Na tem zebranie zakończono.

Na posiedzeniu w dn. 13 kwietnia Zarząd Oddziału ukonstytuował się następująco:

prezes	kol.	Dąbrowski
I wiceprezes	„	Reterski
II wiceprezes	„	Kiełbasiński
sekretarz	„	Malik
skarbnik	„	Letkowski
gospodarz	„	Sobieraj
komisja propagandowa	„	Agneża, Kaminski i Prasznyc.

Oddział w Libiążu.

Doroczne Zebranie Członków Oddziału w Libiążu odbyło się w dniu 29 marca b. r. przy współudziale delegata Zarządu Głównego **wiceprezesa Kol. Cieślikowskiego,** któremu zebrani powierzyli przewodnictwo.

Zatwierdzono porządek obrad, na który złożyło się odczytanie protokółu z poprzedniego Walnego Zebrania, sprawozdnnia z działalności i kasowe, wybory uzupełniające, przemówienie delegata Centrali i wolne wnioski.

Po sprawozdaniach uchwalili obecni jednomyślnie absolutorjum Zarządowi, zaś odzwierciadleniem zaufania były wybory uzupełniające, na podstawie których ustępujący członkowie zostali ponownie wybrani.

Wiceprezes Zarządu Głównego kol. Cieślikowski w przemówieniu swojem zobrazował położenie pracownika umysłowego w dobie obecnego przesilenia, nakreślił krzywdy, jakich ten pracownik zewsząd doznaje i nawoływał do solidarności i zainteresowania się własnemi sprawami, gdyż tylko w ten sposób zdołamy złagodzić skutki, jakie dla warstwy pracowniczej pociąga ogólny kryzys.

Zarząd Oddziału ukonstytuował się następująco

prezes	kol.	Iuras
zast. prezesa	„	Szporn
sekretarz	„	Żak
skarbnik	„	Piechówka
członkowie Zarządu	„	Antończyk i Chmielik

Oddział w Trzebini.

W dniu 28 marca 1931 r. odbyło się Doroczne Walne Zebranie Oddziału w Trzebini, przy licznym udziale członków. Jako delegaci Zarządu Głównego przybyli **Koledzy Eski i sekr. jen. Ostrowski.**

Dla upamiętnienia chwili odbyło się wspólne zdjęcie fotograficzne, które poniżej zamieszczamy.

Za jednomyślną zgodą obecnych przewodnictwo powierzono kol. Eskiemu.

Odczytany porządek obrad zatwierdzono, po-

Żądamy ustawy o umowach zbiorowych i rozjemstwie w zatargach zbiorowych.

czem przystąpiono do odczytania ostatniego protokułu i sprawozdań.

Wygłoszone sprawozdania prezesa, skarbnika, kasy samopomocy, bibljotekarza i Komisji Rewizyjnej świadczą o tem, że Zarząd Oddziału spełniał należycie powierzone mu obowiązki, starając się iść z pomocą materjalną swoim członkom, bądź bronić ich interesów, gdy tylko zaszła tego potrzeba, wykazując też swą działalność na polu humanitarnem i oświatowo-kulturalnem.

Wymownym dowodem uznania ogółu dla Zarządu Oddziału jest fakt, że wniosek na udzielenie temuż Zarządowi absolutorjum uchwalono jednomyślnie wśród rzęsistego aplauzu.

Z kolei przystąpiono do uzupełniających wyborów do Zarządu i innych władz Oddziału.

W dalszym ciągu porządku obrad zabrał głos jen. sekr. kol. Ostrowski, wygłaszając referat na temat aktualnych spraw, a to wzrastającego stale bezrobocia, o naruszeniu samorządu w instytucjach ubezpieczeń społecznych, o szkodliwych dla obywateli polskich postanowień nowej ustawy górniczej, dopuszczającej napływ cudzoziemców, o ograniczeniu naszych dotychczasowych praw z zakresu lecznictwa zapobiegawczego i w Kasach Chorych przez wprowadzenie dodatkowych opłat.

Prelegent wspomniał, że najwięcej palącą dla pracowników jest sprawa uchwalenia ustaw o umowach zbiorowych i związkach zawodowych, przyczem wykazał danemi statystyki bezrobocia korzyści z tych ustaw wynikające, przeciwstawiając teren G. Śląska, gdzie te ustawy istnieją, terenowi działalności innych Zakładów U. P. U., gdzie bezrobocie jest znacznie większe.

W dalszem przemówieniu poddał referent ostrej krytyce separatystyczne dążenia sztygarów na Górnym Śląsku, wzywając do wytężonej solidarności dla pokonania przeciwności i przezwyciężenia obecnej klęski.

Referatu wysłuchali zebrani ze skupioną uwagą i nagrodzili prelegenta długotrwałymi oklaskami.

Po referacie uchwalono następującą rezolucję:

„Zebrani w dn. 28 marca 1931 r. na Walnem Dorocznem Zgromadzeniu Członkowie Oddziału w Trzebini P. Z. Z. P. P. i H. Rz. P. w Sosnowcu, stwierdzają z ubolewaniem, że isnieje tendencja zepchnięcia całego niemal brzemienia ciężkiej sytuacji gospodarczej na barki warstwy pracowniczej i wzywają przeto władze Związku, aby poczyniły starania w celu zahamowania redukcyj stanu zatrudnienia i płac jakoteż wstrzymania wprowadzenia w życie krzywdzących ustaw".

Następnie uchwalono na wniosek Zarządu Oddziału regulamin Funduszu dla Bezrobotnych Pracowników Umysłowych Oddziału w Trzebini.

Na zakończenie przewodniczący kol. Eski poświęcił kilka słów sprawie znaczenia organizacyj zawodowych w życiu społecznem i gospodarczem i dziękując zgromadzonym za wytrwanie jak i za liczne przybycie, obrady zamknął.

Zarząd Oddziału ukonstytuował się w dn. 11 kwietnia 1931 r. następująco:

prezes	kol.	Kiełkowski
zast. prezesa	„	Ptok
sekretarz	„	Fusek
zast. sekretarza	„	Bujak
skarbnik	„	L'Etanche
zast. skarbnika	„	Badura Ernest

członk. Zarządu kol. Badura Leopold, Duś, Hom, Kostorz, Kuehnel starszy, Prymka, Schneider, Wossalo i Woszczyna.

Oddział w Milowicach.

Walne Zebranie Oddziału w Milowicach odbyło się w dn 29 marca 1931 r. przy udziale znacznej ilości członków. Zarząd Główny Związku reprezentował **Kol. Strzałkowski,** któremu też powierzono przewodnictwo.

Po zatwierdzeniu porządku obrad przystąpiono do sprawozdań, z których wynikało, że z przyczyn od Zarządu niezależnych działalność Oddziału od dłuższego czasu ograniczała się do ściągania składek.

Ponieważ Oddział nie miał żadnych wydatków, przeto nagromadziła się w kasie znaczna gotówka, którą zebrani postanowili przelać do Kasy głównej Związku w części na budowę Domu, a w części na bezrobotnych kolegów.

W następnym punkcie porządku obrad wygłosił kol. Strzałkowski interesujący referat o roli naszej organizacji w ruchu zawodowym i scaleniowym w Polsce, za który zebrani gorąco dziękowali.

Po wyborach uzupełniających do Zarządu Oddziału i innych władz, zebrani wyrazili ustępującemu prezesowi kol. Zawadzkiemu podziękowanie za dotychczasową pracę dla dobra idei związkowej, poczem przewodniczący zebranie zamknął.

Zarząd ukonstytuowal się następująco:

prezes	kol.	Egielman
zast. prezesa	„	Lange
sekretarz	„	Piotrowski
zast. sekretarza	„	Zawadzki
skarbnik	„	Balicki
zast. skarbnika	„	Przypkowski

Oddział w Myszkowie.

W niedzielę dnia 29 marca b. r. odbyło się Doroczne Walne Zebranie Oddziału w Myszkowie przy dość licznym udziale członków. Zarząd Główny Związku reprezentował **Kol. Mikułowski.**

Przedstawiony porządek obrad obecni przyjęli bez zmian, wobec czego przewodniczący przystąpił do jego wykonania. Do protokółu z ostatniego Walnego Zebrania nie zgłoszono żadnych poprawek. Z wygłoszonych sprawozdań okazuje się, że Zarząd Oddziału rozwijał bardzo intenzywną działalność i to nietylko organizacyjną, ale i kulturalno - oświatową.

Na dyżurach, odbywanych 2 razy w tygodniu, Zarząd Oddziału, pozostając w ciągłym kontakcie z Zarządem Głównym Związku, informował członków o sprawach bieżących. Poza tem urządzono w Oddziale kilka przedstawień amatorskich, 2 zabawy taneczne, założono bibljotekę, a co najważniejsze ufundowano sztandar, który najlepiej świadczyć może o żywotności Oddziału w Myszkowie.

Dlatego dziwić się należy, że znalazła się nieuświadomiona garstka członków, która przez wytwarzanie niekorzystnych dla pracy Zarządu nastrojów, skłoniła wszystkich kolegów do rezygnacji. Malkotenci nie wahali się nawet zwalczać wniosków w sprawie utworzenia Kasy Samopomocy i Funduszu doraźnej Pomocy dla bezrobotnych kolegów! Zdrowa myśl jednak zwyciężyła i koledzy ci, którzy zapewne teraz swych wystąpień żałują, znaleźli się w zupełnem odosobnieniu!

Podkreślić należy, że również stan finansowy Oddziału jest zupełnie zadowalający.

Delegat Zarządu Głównego kol. Mikułowski wygłosił przemówienie na temat aktualnych zagadnień, jako to bezrobocia, ustawicznych zamachów ze strony przemysłowców na nasze płace i ustawodawstwo ochronne, jak i pogorszenie ustaw przez Rząd. Powaga chwili wymaga od nas tem większej czujności i energji, abyśmy mogli skutecznie stawić czoła w tej nierównej walce.

W wyniku referatu zebrani uchwalili jednogłośnie stosowną rezolucję.

Zarząd ukonstytuował się na zebraniu w dn. 15 kwietnia b. r. następująco:

prezes	kol.	Fijałkowski
I. wiceprezes	„	Hubicki
II. „	„	Strauch
sekretarz	„	Kania
skarbnik	„	Paryzel
gospodarze	„	Metelski i Zalewski
kier. Sekcji rozrywkowej	„	Tasiński.

Oddział w Jaworznie.

W dniu 29 marca 1931 r. odbyło się w Oddziale w Jaworznie Doroczne Walne Zebranie. Z ramienia Zarządu Głównego wziął udział w zebraniu **jen sekr. Kol Ostrowski.**

Odczytany porządek obrad zatwierdzono z uwzględnieniem poprawki kol. Ostrowskiego i przystąpiono do odczytania protokółu, który przyjęto bez zmian, i do sprawozdań.

Na podstawie sprawozdania prezesa kol. Sassa można bez zastrzeżeń stwierdzić, że poziom organizacyjny Oddziału w Jaworznie stoi wysoko, że zakres zainteresowania się różnemi zagadnieniami jest szeroki i uświadomienie członków należyte. Zarząd Oddziału przeprowadził cały szereg spraw, związanych z warunkami pracy i płacy pracowników na tamtejszym terenie ku zadowoleniu zainteresowanych, stąd też pochodzi uznanie dla ofiarności i pracowitości członków Zarządu, wyrażające się w aplauzie po ukończeniu sprawozdań, przy wniosku o udzielenie absolutorjum, postawionym przez Komisję Rewizyjną.

Również na wniosek przedstawiciela Komisji Rewizyjnej kol. Jakiera, wyrażono specjalnie skarbni-

Żądamy rewizji skali dla wymiaru podatku osobisto-dochodowego i podniesienia minimum uposażenia, wolnego od podatku.

kowi Oddziału kol. Ptaszykowi podziękowanie za sumienne prowadzenie gospodarki kasowej.

Następnie zabrał głos sekr. jen. kol. Ostrowski, który w wyczerpującym i rzeczowym referacie przedstawił zebranym sytuację pracownika umysłowego w Polsce na tle dzisiejszego przesilenia gospodarczego i wskazał na jego źródła właściwe, które pewne sfery starają się bez powodzenia ukryć przed okiem czujnej opinji publicznej. Wskazał również w swoich wywodach na pogorszenie się stanu ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych, na dekret o scaleniu instytucyj ubezpieczeniowych, na wprowadzenie opłat za leczenie zapobiegawcze, stosowane dotąd przez Z. U. P. U bezpłatnie i zamiar obciążenia pracownika opłatami za leczenie w Kasach Chorych. Referent podkreślał również niebezpieczeństwo, ukryte w postanowieniu ustawy górniczej, która przewiduje przywileje dla pracowników cudzoziemskich.

Mówca nawoływał do solidarności, do przetrzymania tej nawałnicy pod osłoną organizacji zawodowej i zarazem napiętnował pewną grupę pracowników umysłowych na Górnym Śląsku, którzy w chwili, gdy szeregi nasze winny się zacieśniać, tworzą nowy związeczek sztygarów. Związeczek ten jednak na terenie Oddziału w Jaworznie nie usiłował nawet rozwinąć działalności, byłby się spotkał bowiem ze strony naszych uświadomionych kolegów z należytą odprawą.

Zajmujące i głęboko ujęte wywody prelegenta nagrodzili zebrani hucznymi oklaskami. W dalszym ciągu przystąpiono do uzupełniających wyborów do władz Oddziału, zaś we wnioskach uchwalono utworzyć doraźny fundusz pośmiertny dla pracowników umysłowych Gwarectwa węglowego, przyczem, na wypadek śmierci członków tego funduszu, pozostali opodatkowują się w wysokości 1 % od poborów, zaś specjalna delegacja zajmuje się urządzeniem pogrzebu. Utworzenie takiej instytucji należy przywitać z uznaniem, nosi ona bowiem w sobie cechy nietylko społeczne, ale i humanitarne.

Ponieważ dalszych wniosków nie zgłoszono, przewodniczący zebranie zamknął.

Zarząd Oddziału ukonstytuował się w składzie dotychczasowym, a mianowicie:

prezes	kol.	Sass
zast. prezesa	„	Mrózek
sekretarz	„	Zającżkowski
skarbnik	„	Ptaszyk
członkowie	„	Koffer, Leitner, Mucha, Nowak i Pituła.

Oddział w Sierszy.

Doroczne Walne Zebranie odbyło się w Oddziale Sierszańskim w dniu 29 marca 1931 r. przy współudziale delegata Zarządu Głównego **Kol. Ornowskiego,** któremu obecni powierzyli przewodnictwo

Po zatwierdzeniu porządku obrad i odczytaniu protokułu wygłosił kol. Ornowski referat, w którym kładzie główny nacisk na konieczność organizowania się dla wspólnej obrony wobec masowych redukcyj i wyzysku mas pracowniczych przez przemysł. Następnie zaznajamia zebranych z dążeniami Zarządu Głównego do scalenia ruchu zawodowego pracowników umysłowych oraz przedstawia obecne prace i zadania Związku.

Część swego przemówienia poświęca referent separatystycznemu ruchowi sztygarów na G. Śląsku i przestrzega przed tworzeniem nowych związeczków, które bez należytego uzasadnienia życiowego powstałe, szkodzą ogólnemu ruchowi zawodowemu, a członkom swym korzyści nie przyniosą.

Poruszana sprawa powyższa wywołała żywą dyskusję, z której wykazało się, że ten nowy związek z Katowic na terenie Sierszy nie wykazuje żadnych wpływów i z Oddziału Sierszańskiego żaden sztygar dotąd do niego nie przeszedł.

Po referacie, który zebrani wysłuchali z zajęciem, przystąpiono do sprawozdań z działalności i kasowego, w następstwie czego na wniosek Komisji Rewizyjnej uchwalono Zarządowi przez aklamację absolutorjum.

Następny punkt porządku obrad wypełniły wybory do Zarządu, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego, Komisji propagandowej i delegatów na Walny Doroczny Zjazd w Sosnowcu.

W wolnych wnioskach zajęto się sprawą utworzenia Funduszu Bezrobocia, na cele którego uchwalono przeznaczyć dodatkową opłatę po 50 groszy miesięcznie.

W końcu postanowiono przeznaczyć część nadwyżki budżetowej na fundusz samopomocy koleżeńskiej i część na budowę domu związkowego.

Na tem zebranie zakończono.

W dniu 30 marca r. b. nowoobrany Zarząd ukonstytuował się następująco:

prezes	kol.	Prokop
zast. prezesa	„	Radewicz
sekretarz	„	Wróblewski Witold
zast. sekr.	„	Bartonecówna
skarbnik	„	Sowiński
zast. skarbn.	„	Malik
gospodarz	„	Swinko.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZO-INFORMACYJNY.

Sprawozdanie z działalności Związku Zakł. Ub. Pr. Um. w Warszawie.

Organizacja lecznictwa zapobiegawczego i lecznictwa, zmierzającego do przywrócenia utraconej zdolności do wykonywania zawodu.

W początkach istnienia Związku palącą sprawą było zorganizowanie lecznictwa zapobiegawczego, ponieważ każdy Zakład prowadził akcję leczniczą na własną rękę i na odrębnych zasadach. W ciągu roku 1929 Związek im nie mógł jednak skoordynować działalności leczniczej Zakładów i pozostawił im nadal zupełną swobodę w prowadzeniu tej akcji. Aby jednak stworzyć podstawy dla zorganizowania lecznictwa w roku następnym, ustalono wysokość wydatków na lecznictwo zapobiegawcze w sumie 1.600 tys. Zł„ którą to sumę podzielono na poszczególne Zakłady.

Oprócz tego Związek opracował projekt w sprawie zarządzeń leczniczych, który omawia:

1) że do pomocy leczniczej na koszt Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych ma prawo ubezpieczony, który, po wyczerpaniu okresu zasiłkowego w Kasie Ubezpieczeń Społecznych, jest nadal chory, a to niezależnie od prawa do renty inwalidzkiej lub starczej;
2) w celu zapobieżenia niezdolności do wykonywania zawodu, grożącej ubezpieczonemu, lub w celu przywrócenia tej zdolności osobie otrzymującej świadczenie ma prawo Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych zastosować leczenie.

Ustalenie jednolitych zasad postępowania przy przyznawaniu świadczeń.

Do kompetencji Związku należy ustalenie jednolitych zasad postępowania przy przyznawaniu świadczeń, co ma doniosłe znaczenie dla jednolitego załatwiania spraw świadczeniowych przez Zakłady. Ujednostajnienie form dochodzenia prawa do świadczeń ma także i dla ubezpieczonych doniosłe znaczenie, zwłaszcza przy świadczeniach krótkoterminowych i na wypadek braku pracy.

Organizowanie wspólnej akcji w zakresie lokaty funduszów Zakładów.

Bardzo ważnem zadaniem Związku jest organizowanie wspólnych akcji w zakresie lokaty funduszów Zakładów w porozumieniu z innemi instytucjami ubezpieczeń społecznych i ustalenie jednolitych zasad administrowania majątkiem Zakładów.

Związek, chcąc się należycie wywiązać z powyższych zadań, prace swe skierował w trzech kierunkach:

1) określenie zakresu działania biura Związku, jako organu pomocniczego dla Związków w dziedzinie lokaty funduszów Zakładów,
2) opracowanie zasad i klucza lokat zakładów,
3) opracowanie zasad akcji bndowlano-mieszkaniowej Zakładów.

Czynności techniczne Biura Związku.

Komisja Finansowa Związku zajęła się czynnościami technicznemi biura, polegającemi na prowadzeniu wykazu papierów wartościowych i administrowaniu niemi na zlecenie Zakładów, a także i prowadzeniu w imieniu i na zlecenie Zakładów pertraktacyj z bankami i instytucjami, co do warunku zakupu papierów i lokat funduszów i t. p. czynności. (c. d. n.).

— o —

Buta ukarana.

W Nr. 3 — 4 „Związkowca Polskiego“ zamieścilismy fotografję opaski przesyłki pocztowej, którą nam zwrócił niejaki p. Klauzal z fabryki wyrobów szamotowych „Stella“ w Chrzanowie. Sprawa ta nabrała rozgłosu i wywołała należyte poruszenie w sferach tak pracowniczych jak i urzędowych. Oburzeniu dawali wyraz nietylko pracownicy samego wymienionego przedsiębiorstwa, lecz i okolicznych.

To też z zadowoleniem i zadośćuczynieniem notujemy fakt, że p. Klauzal, jak nam z miarodajnego źródła donoszą, został na skutek naszego artykułu p. t. „I tacy chleb polski jedzą“ skierowany tam, skąd przyszedł.

Tak więc sprawdziły się na nim jego własne słowa, które umieścił na opasce: Zurück! Wird nicht angenommen!

Zurück! Panie Klauzal! Ma pan dostateczną nauczkę, że nie trzeba nadużywać praw gościa w naszym kraju, my zaś mamy tę korzyść, że pańską posadę obejmie obywatel polski, któremu pan chleb zabierał.

KOMUNIKATY.

Zarząd Kasy Samopomocy Koleżeńskiej przy Oddziale P. Z. P. P. i H. Rz. P. w Sosnowcu podaje do wiadomości członków, że skład prezydjum Rady Nadzorczej jest następujący:

Kol. Kasprzyk Stanisław — prezes
„ Eski Stanisław — wiceprezes
„ Peszke Tadeusz — sekretarz

Zarząd Kasy tworzą:

Kol. Nosek Jakób — prezes
„ Draganowski Tadeusz — sekretarz
„ Dudek Teofil — skarbnik

Jednocześnie podaje się niektóre postanowienia zatwierdzonego regulaminu Kasy ważne dla członków, a mianowicie:

§ 5. Nowowstępujący członek obowiązany jest do złożenia pisemnej deklaracji oraz uiszczenia wpisowego zł. 2 (dwa złote).

§ 6. Każdy członek winien posiadać przynajmniej jeden udział w wysokości 25 złotych.

§ 7. Udział może być wpłacony ratami w ciągu 6 miesięcy od daty zadeklarowania członkostwa.

§ 30. Członkowie Rady i Zarządu odpowiadają solidarnie za szkody poniesione przez Kasę, a wynikłe z ich winy.

Kasa udziela swym członkom pożyczek w miarę posiadanych funduszów po uiszczeniu przez członka wpisowego i wpłaceniu udziału. Jeżeli udział nie został wpłacony całkowicie w chwili wystąpienia o pożyczkę, to resztę tegoż potrąca się z uzyskanej pożyczki. Wysokość jednorazowej pożyczki nie może przekraczać 10-ciokrotnej kwoty zadeklarowanego w myśl § 6 udziału. Pożyczki udziela się za po-

Żądamy cofnięcia przywilejów, wynikających dla pracowników cudzoziemskich z nowej ustawy górniczej.

ręczeniem przynajmniej 2-ch osób, gwarantujących zwrot tejże.

W podaniach o pożyczkę kierowanych do Kasy należy wyszczególnić sumę, czas, na jaki pożyczka ma być udzielona i w ilu ratach będzie spłacona.

W końcu nadmienia się, że Zarząd Kasy urzęduje w lokalu Związku w Sosnowcu przy ul. Warszawskiej Nr. 22 w każdą sobotę od godz. 17 do 19 30, w którym to czasie załatwiać można wszelkie sprawy związane z działalnością Kasy.

— o —

Zarząd Główny Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych Rz. P. w Sosnowcu niniejszem składa serdeczne podziękowanie urzędnikom i dozorcom górniczym Tow. Kopalń i Zakł. Hutn. Sosn. za przekazane na rzecz budowy domu związkowego sumy zł. 187 — (sto ośmdziesiąt siedem złotych) uzyskanej z urządzonej loterji.

— o —

Z okazji imienin Prezesa Oddziału w Jaworznie kol. Józefa Sassa zebrano wśród najbliższych Jego współpracowników kwotę zł. 80 — (ośmdziesiąt złotych), którą przeznaczono całkowicie na akcję pomocy bezrobotnym członkom Związku.

Zarząd Główny Związku, potwierdzając tę wpłatę, składa tą drogą ofiarodawcom jaknajserdeczniejsze podziękowanie.

NADESŁANE.

Juljusz Braun „Oszczędność przymusowa i częściowe ubezpieczenie, jako wytyczne reformy systemu ubezpieczeń społecznych“. Ukazała się praca pod powyższym tytułem, stanowiąca omówienie założeń reformy systemu ubezpieczeń socjalnych na zasadzie oszczędności przymusowej i częściowego ubezpieczenia.

Treść powyższej pracy jest następująca: I. Część ogólna, aktualność zagadnienia, istota projektu; II. Rys historyczny; III. Zagraniczne ideje reformy ubezpieczeń socjalnych na zasadzie przymusowej oszczędności indywidualnej i ustosunkowanie się do nich; IV. Do jakich działów ubezpieczenia może być zastosowana projektowana reforma; V. Cyfrowe przedstawienie zasad projektu w odniesieniu do części zasiłkowej ubezpieczenia chorobowego; VI. Zastosowanie projektu do zabezpieczenia na starość; VII. Oparcie akcji o Pocztową Kasę Oszczędności; VIII. Korzyści, jakie projektowana reforma przyniosłaby sferom pracowniczym, warsztatom pracy i całemu krajowi. Zakończenie.

Ś. p. STANISŁAW BRYMORA.

W dniu 4-ym kwietnia b. r. liczny kondukt pogrzebowy w najwyższym spokoju, z prawdziwym smutkiem w duszy podążał za trumną swego niezapomnianego przyjaciela i kolegi, by na miejscowym cmentarzu w Dąbrowie ułożyć Go do snu wiecznego.

Skromny, prawy, cichy, uczynny, pracowity aż do zaparcia się siebie — ś. p. kolega Stanisław Brymora zyskał sobie powszechny szacunek i zjednał serca tych, którzy, pracując z Nim przez dłuższe lata, mieli możność poznać te wszystkie zalety nieodżałowanego Kolegi.

Już od dłuższego czasu ś. p. Stanisław Brymora walczył z nieubłaganą chorobą — gruźlicą płuc i mimo silnego organizmu uległ jej, osierocając żonę i dwoje małych dziatek.

Przedwczesna śmierć kolegi ś. p. Stanisława Brymory wywołała w sercach naszych prawdziwy żal i smutek, a dobra pamięć o Nim na długo pozostanie w umysłach naszych niezatartą.

Poświęcając tych słów parę pamięci Zmarłego, wyrażamy jednocześnie Szanownej Jego Małżonce i dziatkom wyrazy naszego szczerego współczucia, jak również i pozostałej Jego rodzinie.

Cześć Ci zacny Kolego, śpij snem spokojnym i bądź przekonany, że dobra pamięć o Tobie po długie lata w sercach naszych pozostanie.

Współpracownicy
Tow. Kopalń Węgla „Flora“
Członkowie P. Z. Z. P. P. i H. Rz. P. Oddziału
w Dąbrowie Górn.

W dniu 6 kwietnia b. r. zmarł gorliwy związkowiec członek—założyciel naszej organizacji Oddziału w Sosnowcu Grupy Jerzy

ś. † p.

kol. Mieczysław Samborski

przeżywszy lat 61. Zmarły pozostawił po sobie głęboki żal wśród współkolegów i niezatarte wspomnienie.

Cześć Jego zacnej pamięci!

ś. † p.

Ludwik Wroński

członek P. Z. Z. P. P. i H. Rz. P. Oddziału w Saturnie zmarł dnia 8 kwietnia b. r. przeżywszy lat 35.

Cześć Jego pamięci!

Za przesłane mi w ostatnim numerze „Związkowca“ słowa współczucia z powodu śmierci mej Żony zasyłam Grupie Założycieli P. Z. Z. P. P. i H. w Dąbrowie Górniczej z głębi zbolałego serca gorące podziękowanie.

Paweł Duda.

BILANS na dzień 31. grudnia 1930 roku.

Stan czynny.

1.	Kasa	zł.		14.244,27
2.	**BANKI i P. K. O.**			
a.	Bank Związku Spółek Zarob. Sp. Akc. Oddz. w Sosnowcu	zł.	182.119,50	
b.	Spółdzielnia Kredytowa Zagłębia Dąbr. w Sosnowcu . . .	zł.	51.740,—	
c.	Bank Handl. w Warszawie Sp. Akc., Oddz. w Sosnowcu	zł.	34.172,—	
d.	Bank Zagł. w Sosn.	zł.	26.277,77	
e.	Pocztowa Kasa Oszczędności w Warsz.	zł.	882,54	295.191,81
3.	Federacja Związków Zaw. Prac. Um. .	zł.		898,14
4.	Pożyczki	zł.		2.620,—
5.	Ruchomości . . .	zł.		11.427,50
6.	Różni	zł.		2.600,—
7.	**INNE RACHUNKI**			
a.	Udział Uzdrowiska w Bystrej	zł.	100,—	
b.	Papiery procentowe	zł.	2.151,75	
c.	Sprawy sądowe . .	zł.	4.488,75	6.740,50
8.	Oddziały	zł.		7.321,09
9.	Nieruchom. (place)	zł.		82.351,83
10.	Przechodni . . .	zł.		4.815,94
		zł.		428.211,08

Stan bierny.

1.	Fundusz obrotowy .	zł.		29.300,40
2.	**RÓŻNE FUNDUSZE**			
a.	Fundusz amortyzac.	zł.	2.702,27	
b.	Fundusz strajkowy	zł.	19.409,75	
c.	Rezerwy kasy ubezpieczeniowej . . .	zł.	1.011,02	
d.	Fundusz zasobowy	zł.	2.786,20	
e.	Fundusz bezr. prac. umysłowych . . .	zł.	5.591,18	31.500,42
3.	Akcepty	zł.		200,—
4.	Różni	zł.		12.000,—
5.	Oddziały	zł.		986,27
6.	Fundusz nieruchom.	zł.		351.146,45
7.	Przechodni . . .	zł.		3.077,54
		zł.		428.211,08

BILANS

Kasy Samopomocy Koleżeńskiej przy Polskim Związku Zawodowym Pracowników Przemysłowych i Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej

Oddział w Dąbrowie Górniczej

w dniu 31 grudnia 1930 r.

Stan czynny	Złote	Stan bierny	Złote
R-k Banków	2.504,01	R-k Udziałów	507,—
„ Pożyczek	215,—	„ Wkładów Oszczędnościowych . .	202,13
		„ Wkładów Dobrowolnych . .	1.955,10
		„ Sum Przechodnich	27,54
		„ Strat i Zysków	27,24
	2.719,01		2.719,01

Księgowy
(—) A. Szymura

Komisja Rewizyjna
J. Zajadlik, St. Nowak, J. Cybulski

Zarząd: J. Pawełczyk, J. Piasecki, A. Szostak, A. Szymura, Fr. Szklarz, Wł. Mrozik, A. Świerczewski

Rachunek Strat i Zysków.

R-k Kosztów Handlowych . . .	79,80	R-k Wpisów	62.—
Czysty zysk	27,24	„ Ofiar, Darowizn i Różnych Wpływów	15.—
		„ Procentów	30.04
	107,04		107.04

Obrót kasowy w roku 1930 wyniósł . . . . Zł. 3.297,12
Obrót dziennika wraz z pozycjami zamknięcia w roku 1930 wyniósł „ 12.390,10

Redaktor: Kazimierz Ostrowski. Wydawca: Polski Związek Z. P. P. i H. Rz. P.

Druk. Edmund Mirek i S-ka w Sosnowcu.